



บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ก. หลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช

๒๕๒๑

ข. แนวโน้มของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอนาคต

ค. เทคนิคเคลฟาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑

ข. งานวิจัยที่ใช้เทคนิคเคลฟาย

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ก. หลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช

๒๕๒๑

๑. ลักษณะทั่วไปของหลักสูตรภาษาไทย

หลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งได้แบ่งโครงสร้างของหลักสูตรออกเป็น ๕ กลุ่มวิชา โดยจัดรวมวิชาภาษาไทยกับวิชาภาษาต่างประเทศเข้าไว้ในกลุ่มวิชาภาษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒: ๓)

การจัดโครงสร้างของหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการจัดเอาวิชาที่มีเนื้อหาและการเรียนการสอนคล้ายคลึงกันมาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของการจัดหลักสูตรแบบ

หลักสูตรหมวดวิชากว้าง (Broad Field Curriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ขยายตัวมาจากหลักสูตรแบบหมวดวิชา โดยแต่ละหมวดวิชาจะกว้างขวางขึ้น เพราะรวมมาจากหมวดวิชาย่อย ๆ ที่มีความใกล้เคียงหรือสัมพันธ์กัน เช่น หมวดวิชาภาษา จะเป็นภาษาของชาติหรือภาษาต่างประเทศก็ตามก็จะมีเนื้อหาสำคัญ ๆ ที่จะต้องสอนคล้ายคลึงกัน ก็รวมเข้ามาไว้ในหมวดวิชาเดียวกัน การจัดหมวดวิชาเป็นหมวดวิชากว้างนี้มักจะทำในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีข้อดีในการทำให้การบริหารหลักสูตรคล่องตัวขึ้น ทำให้ครูมีเสรีภาพในการสอนมากขึ้น ครูร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการสอนดีขึ้น ขจัดปัญหาในเรื่องการสัมพันธ์ระหว่างหมวดวิชา และเป็นการช่วยผู้ให้ครูและโรงเรียนได้ศึกษาชุมชน สังคม และประเทศชาติเพื่อเลือกประสบการณ์ที่มีคุณค่ามาสอนเด็กต่อไป (สุจริต เพียรชอบ ๒๕๒๑: ๑๒-๑๕)

จะเห็นว่า หลักสูตรภาษาไทยในปัจจุบันมีลักษณะเป็นหลักสูตรแบบหมวดวิชากว้าง ซึ่งมีข้อดีในการให้นักเรียนได้รับความรู้ที่กว้างขวางสัมพันธ์กันดียิ่งขึ้น

๒. จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาไทย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้กำหนดจุดประสงค์ของวิชาภาษาไทยไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒: ๘)

๑. ให้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติและเป็นปัจจัยหนุนบำรุงความสามัคคีของประชาชาติ
๒. ให้เข้าใจว่าการใช้ภาษาไทยดี เป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของคนในชาติ นำมาซึ่งความสมัครสมานกัน และทำให้สามารถประกอบกิจการต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ
๓. ให้สามารถใช้ภาษาไทยได้โดยรู้ที่ เหมาะที่ควร ตามวัยและศักยภาพของนักเรียน เพื่อประโยชน์ทั้งในการศึกษาวิชาต่าง ๆ และในกุศลดำเนินชีวิต
๔. ให้มีความใคร่รู้ใคร่เรียน พอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและฟัง
๕. ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้ฟังได้อ่านโดยใช้ วิจารณ์ญาณคือพยายามขบปัญหาเหล่านั้น เมื่อเกิดปัญหา มีความคิดแจ่มแจ้งขึ้น เป็นสำคัญและนำผลจากการคิดค้นที่ถูกต้องไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
๖. ให้สามารถพิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ที่ได้อ่าน ให้แลเห็น ทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่อง

๗. ให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีและเห็นความสำคัญของงานประพันธ์กับการใช้ภาษา โดยมีรสนิยม ว่าเป็นสิ่งสำคัญในวัฒนธรรมของชาติ

ระเบียบ นาคทรพรพ (๒๕๒๕: ๓๕๓-๓๕๔) ได้สรุปสาระสำคัญของจุดประสงค์ ทั้ง ๗ ข้อนี้ไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการสื่อสาร จุดประสงค์ข้อ ๑-๓ เน้นสาระสำคัญด้านการสื่อสาร โดยข้อ ๑ เพลงเล่านิทานที่มีต่อภาษาไทย ข้อ ๒ เพลงเล่านเรื่องความเข้าใจถึงคุณค่าของภาษาไทย และข้อ ๓ เพลงเล่านถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
๒. ด้านวัฒนธรรม จุดประสงค์ข้อ ๗ เน้นสาระสำคัญด้านวัฒนธรรม
๓. ด้านพัฒนาการทางความคิดและภาษาของนักเรียน จุดประสงค์ข้อ ๔-๖ เน้นสาระสำคัญด้านพัฒนาการทางความคิดและภาษา โดยข้อ ๔ เพลงเล่านความสนใจ ข้อ ๕ เพลงเล่านคติปัญญาโดยตรงและนวิจารณญาณเป็นพิเศษ และข้อ ๖ เพลงเล่านการอ่านและการรู้จักวิจารณ์

สุจิต เพียรชอบ (๒๕๒๕: ๑๓-๑๔) ได้วิเคราะห์จุดประสงค์ทั้ง ๗ ข้อนี้แล้วสรุปว่าเป็นจุดประสงค์ที่ครอบคลุมการเรียนรู้ครบทุกพิสัย ทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และเจตพิสัย โดยจุดประสงค์ข้อ ๑, ๒, ๔, ๗ เน้นด้านเจตพิสัย จุดประสงค์ข้อ ๓, ๕, ๖ เน้นด้านทักษะพิสัย และพุทธิพิสัยนั้นมีสอดแทรกอยู่ในจุดประสงค์ทุก ๆ ข้อ ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย และเป็นจุดหมายที่สามารถสอนให้สัมฤทธิ์ผลได้

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร (๒๕๒๗: ๗๓-๗๔) ได้จัดการประชุมวิเคราะห์หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยได้แบ่งประเด็นการวิเคราะห์จุดประสงค์ทั้ง ๗ ข้อนี้ ออกเป็น ๖ ประเด็น คือ การใช้คำ การจัดลำดับ ความเหมาะสมกับผู้เรียน ความต่อเนื่องกับหลักสูตรระดับประถมศึกษา ความสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ว่าจุดประสงค์ทุกข้อมีข้อควรแก้ไขในประเด็นของการใช้คำ ส่วนในประเด็นอื่น ๆ นั้นเหมาะสมดีแล้ว กับมีข้อเสนอแนะว่า ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบในการใช้ภาษาของตน รวมทั้งความมีวินัยและความซื่อสัตย์ในการใช้ภาษา การจัดลำดับจุดประสงค์ถ้ายึดผู้เรียนเป็นหลัก ควรจัดลำดับดังนี้คือ ข้อ ๓, ๒, ๔, ๖, ๕, ๗, และ ๑

จะเห็นว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยมีสาระสำคัญ ๓ ด้าน คือด้าน การสื่อสาร ด้านวัฒนธรรม และด้านพัฒนาการของนักเรียน โดยครอบคลุมการเรียนรู้ครบ ทุกพิสัย แต่คำที่ใช้ อาจจะไม่ชัดเจนเป็นระบบมากนัก

๓. โครงสร้างของหลักสูตรภาษาไทย

วิชาภาษาไทยได้จัดโครงสร้างที่แบ่งวิชาและอัตราเวลาเรียนตามระดับชั้น ออก เป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ วิชาบังคับ และวิชาเลือก โดยวิชาบังคับกำหนดให้เรียนทุกภาค การศึกษาต่อเนื่องกันไปรวม ๖ วิชา แต่ละวิชาให้เรียนสัปดาห์ละ ๔ คาบ เท่ากับหลักสูตร ๒๕๐๓ ส่วนวิชาเลือกให้เลือกเรียนได้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ขึ้นไป โดยในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๒ ให้เลือกเรียนได้ ๑ วิชา จาก ๒ วิชา และในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้เลือกเรียนได้ ไม่เกิน ๒ วิชา จาก ๔ วิชา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒: ๑๐)

สมถวิล วิเศษสมบัติ (๒๕๒๕: ๒๒๑) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของหลักสูตรนี้ไว้ ว่าเป็นปัญหาในการสอนเพราะชั่วโมงสอนน้อย คือสัปดาห์ละ ๔ คาบ แต่ครูต้องสอนให้นัก เรียนมีความชำนาญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะทั้ง ๔ ซึ่งจะต้องใช้เวลาและ ความช่วยเหลือจากครูอย่างใกล้ชิด ทำให้สอนไม่ทัน

จากการวิเคราะห์หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ของศูนย์ พัฒนาหลักสูตร (๒๕๒๗: ๗๕) ได้สรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรนี้ว่า ด้าน จำนวนรายวิชาของวิชาบังคับเหมาะสมแล้ว แต่ของวิชาเลือกควรเพิ่มจำนวนขึ้นและเปิดให้ เลือกได้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ด้านความเหมาะสมกับเวลาเรียน ควรเพิ่มเวลาเรียนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกอีกสัปดาห์ละ ๑ คาบ และด้านการจัดลำดับ รายวิชา รหัสของวิชาเสริมทักษะภาษา (ท ๒๑๑) ควรปรับปรุงเพราะโรงเรียนเข้าใจผิด ว่าวิชานี้ควรจัดให้เรียนก่อนวิชาการอ่านและพิจารณาหนังสือ (ท ๒๒๑)

จะเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทยนี้มีลักษณะเปิดกว้าง คือมีวิชา เลือกให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัดได้ แต่อัตราเวลาเรียน ที่กำหนดไว้มีปัญหาอยู่บ้าง เพราะบางท่านเห็นว่าน้อยเกินไปสำหรับการฝึกทักษะ

๔. เนื้อหาของหลักสูตร

ก) วิชาบังคับ

วิชาบังคับของหลักสูตรภาษาไทยมี ๖ วิชา ทุกวิชาใช้ชื่อเดียวกันคือ "ภาษาไทย" มีจุดประสงค์ร่วมกัน ๔ ข้อ คือ ให้เกิดความคิดองกามในการใช้ภาษา ตามวัยและศักยภาพ ให้พัฒนาทักษะทั้ง ๔ รู้จักใช้ภาษาอย่างมีศิลปะตามประเพณีและวัฒนธรรม โดยเน้นการพูด และการอ่านในใจ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือโดยยกเหตุผลประกอบ และ ให้สามารถสังเกตลักษณะของภาษาไทย เข้าใจหลักภาษาที่ช่วยให้ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื้อหาของวิชาบังคับประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และหลักภาษา ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๓ ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน การพิจารณาหนังสือ การเขียน การประพันธ์ และหลักภาษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒: ๑๑-๑๕)

สุจริต เพียรชอบ (๒๕๒๕: ๖๕-๖๖) ได้สรุปสาระสำคัญของจุดประสงค์และ เนื้อหาของวิชาบังคับไว้ว่า วิชาบังคับทั้ง ๖ รายวิชานี้ มีจุดประสงค์ที่เน้นทางด้านทักษะ พิสัยเป็นสำคัญ และมีเนื้อหาที่ครอบคลุมศิลปภาษา คือ หลักภาษา การใช้ภาษา และวรรณคดีอย่างครบถ้วน

นพคุณ คุณาชีวะ และวรรณนา บัวเกิด (๒๕๒๖: ๒-๓) ได้กล่าวถึงปัญหาและ ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาบังคับไว้ว่า เนื้อหาบางระดับชั้นยัง มีการซ้ำซ้อนและการเรียงลำดับเนื้อหายังไม่เหมาะสมกับความยากง่าย โดยเฉพาะเนื้อหา วิชาหลักภาษา ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เรียนเรื่องชนิดของคำไทย มัธยมศึกษาปีที่ ๒ ก็ เรียนเช่นกัน แต่เน้นเรื่องหน้าที่ของคำ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแยกเรียนต่างระดับชั้นเลย ครู ควรจะนำเนื้อหาของวิชาหลักภาษามารวมกันใหม่ให้เป็นหน่วย ๆ และจัดเรียงลำดับตาม ความยากง่ายของเนื้อหาเพื่อแก้ปัญหานี้ นอกจากนี้หลักสูตรปัจจุบันซึ่งเน้นเรื่องการสอน ทักษะสัมพันธ์ แต่ไม่ได้ให้รายละเอียดเรื่องนี้อย่างเพียงพอ ครูผู้สอนไม่เข้าใจจึงไม่สามารถ จะนำเนื้อหาของหลักสูตรมาทำเป็นทักษะสัมพันธ์ ผู้จัดทำหลักสูตรควรจะมีผลโครงการสอน ระยะยาวสำหรับครูภาษาไทย ส่วนครูควรจะศึกษาเรื่องการสอนทักษะสัมพันธ์ให้เข้าใจแล้ว

จัดทำโครงการสอนภาษาไทยที่เน้นการสัมพันธ์ทักษะและสัมพันธ์วิชาขึ้นใช้ในโรงเรียนของตน

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร (๒๕๒๗: ๔๐-๔๓) ได้สรุปผลการวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาของวิชาบังคับนี้ไว้ว่า จุดประสงค์ทุกข้อมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไป ต่อเนื่องกับระดับประถมศึกษา สัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์วิชาบังคับกับวิชาเลือก เพียงพอของเนื้อหาเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ สัมพันธ์กับการใช้ภาษาในปัจจุบัน ยึดหยุ่นในการปรับใช้ และเหมาะสมกับลักษณะของวิชา แต่มีจุดประสงค์ข้อ ๓ ข้อเดียวที่มีความชัดเจนในการเขียน ส่วนในด้านเนื้อหา จากการแบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์ออกเป็น ๖ ประเด็น คือ ความชัดเจนในการเขียน ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ความเพียงพอของเนื้อหา ความต่อเนื่องของเนื้อหา ความเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน และความเหมาะสมในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน-การวัดผล ในวิชา ท ๑๐๑ ท ๑๐๒ มีเพียงการเขียนเท่านั้นที่เหมาะสมทุกประเด็น การฟัง การพูด การอ่าน และหลักภาษา ชาคความชัดเจนในการเขียน ทั้งหลักภาษายังชาคความเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนอีกด้วย ในวิชา ท ๒๐๓ ท ๒๐๔ มีการพิจารณาหนังสือกับการประพันธ์เหมาะสมทุกประเด็น การพูดชาคความเพียงพอของเนื้อหา การฟังกับการอ่านชาคความเพียงพอและความต่อเนื่องของเนื้อหา การเขียนกับหลักภาษาชาคความชัดเจนในการเขียนและความต่อเนื่องของเนื้อหา และในวิชา ท ๓๐๕ ท ๓๐๖ การฟัง การพูด และการเขียนเหมาะสมทุกประเด็น การอ่านชาคความชัดเจนในการเขียน และหลักภาษาชาคความชัดเจนในการเขียนกับความต่อเนื่องของเนื้อหา

จะเห็นว่าวิชาบังคับทั้ง ๖ วิชา นี้ มีจุดประสงค์และเนื้อหาที่เน้นทักษะในการใช้ภาษา โดยแยกเนื้อหาออกตามทักษะการใช้ภาษาทั้ง ๔ และหลักภาษา แต่เนื้อหาก็ยังชาคความชัดเจนเป็นระบบอยู่บ้าง

ข) วิชาเลือก

วิชาเลือกของหลักสูตรภาษาไทยมี ๖ วิชา เป็นวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒ วิชา และเป็นวิชาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๔ วิชา ทุก ๆ วิชา มีจุดประสงค์และเนื้อหาของตนเอง และมีอัตราเวลาเรียนเท่ากันคือ ๒ คาบ/สัปดาห์ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒: ๑๖-๑๘)

ศรีสุภา จริยากุล (๒๕๒๕: ๑๘๒) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับวิชาเลือกในหลักสูตร

นี้ไว้ว่า อาจแบ่งตามจุดประสงค์ได้ ๓ กลุ่ม คือ รายวิชาที่เน้นที่จะเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียนให้สูงขึ้นกับซ่อมช้อยกพร่องทางภาษา ได้แก่ ท ๒๑๑ เสริมทักษะภาษา กับ ท ๑๕๑ หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้และให้รู้จักอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ ท ๒๒๑ การอ่านและพิจารณาหนังสือ กับ ท ๓๒๒ การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง และเน้นที่จะให้นักเรียนนำภาษามาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ได้แก่ ท ๓๑๑ ภาษาไทยเพื่อกิจวัตร กับ ท ๓๔๑ การพูดและเขียนเชิงสร้างสรรค์

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร (๒๕๒๗: ๙๔-๑๐๗) ได้สรุปผลการวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาวิชาเลือกไว้ว่า ในค่านจุดประสงค์จากเกณฑ์การวิเคราะห์ที่วางไว้ ๑๐ ประเด็น คือ ความชัดเจนในการเขียน ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไป ความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษา ความสัมพันธ์กับจุดประสงค์วิชาบังคับ ความเพียงพอของจุดประสงค์ ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ ความเหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาปัจจุบัน ความยืดหยุ่นในการปรับใช้ และความเหมาะสมกับลักษณะของวิชา มีเพียงจุดประสงค์ข้อ ๑ ของรายวิชา ท ๒๒๑ การอ่านและพิจารณาหนังสือ และ ท ๓๒๒ การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง เท่านั้นที่เหมาะสมในทุกประเด็น ส่วนจุดประสงค์ที่เหลือทั้งหมดขาดความชัดเจนในการเขียน และจุดประสงค์ของรายวิชา ท ๒๑๑ เสริมทักษะภาษา ยังขาดความสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั่วไปอีกด้วย

ส่วนในค่านเนื้อหาจากเกณฑ์การวิเคราะห์ที่วางไว้ ๘ ประเด็น คือ ความชัดเจนในการเขียน ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ การส่งเสริมทักษะและพัฒนาความคิด ความเหมาะสมกับผู้เรียน ความเหมาะสมของเนื้อหา ความสะดวกในการนำไปจัดกิจกรรม การเรียนฯ ความสะดวกในการวัดผล และประโยชน์ที่ได้รับ มีเนื้อหาของรายวิชา ท ๒๑๑ เสริมทักษะภาษา ท ๑๕๒ การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง ท ๓๓๑ ภาษาไทยเพื่อกิจวัตร และ ท ๓๕๑ หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร เหมาะสมในทุกประเด็น ส่วนเนื้อหาของ ท ๒๒๑ การอ่านและพิจารณาหนังสือ ขาดความชัดเจนในการเขียน ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และความเหมาะสมในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนฯ และเนื้อหาของ ท ๓๔๑ การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ขาดความเหมาะสมกับเวลาเรียน

จะเห็นว่าจุดประสงค์และเนื้อหาของวิชาเลือกในหลักสูตรนี้ เป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนา

ผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี มีการเสนอกิจกรรมและแนวทางการเรียนที่กว้างขวางขึ้นกว่าการเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงขาดความชัดเจนในการเขียนอยู่บ้าง ซึ่งข้อบกพร่องในประเด็นนี้เห็นได้ชัดเจนจากผลการวิเคราะห์หลักสูตรของศูนย์พัฒนาหลักสูตร ในทุก ๆ ด้านที่กล่าวมาแล้ว

๕. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

หนังสือแนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๕: ๕) ได้กล่าวถึงแนวการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฉบับนี้ไว้ว่า การสอน หมายถึง การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ให้นำเอาวิธีการคิดมาใช้เป็นวิธีการสอน โดยในขั้นตอนของวิธีการคิดนี้อาจมีวิธีการปลุกย่อยได้หลายวิธี เช่น การทำกิจกรรม การเขียนรายงาน การค้นคว้า ภาคปฏิบัติ ฯลฯ

สุจริต เพียรชอบ (๒๕๒๕: ๔๔-๔๖) ได้กล่าวถึงการสอนภาษาไทยเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรว่า ก่อนที่จะลงมือสอน ครูภาษาไทยควรจะได้ศึกษาถึงความพร้อมของผู้เรียนก่อน โดยใช้ข้อทดสอบวัดความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาทั้ง ๔ รวมทั้งวัดอัตราความเร็วในการอ่านด้วย และอาจใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการให้นักเรียนทำงานก็ได้ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ครูควรคำนึงถึงหลักการ ๔ ข้อ คือ มีวัตถุประสงค์ในการสอนที่ชัดเจน คำนึงถึงลักษณะและพัฒนาการของเด็กวัยรุน ใช้หลักจิตวิทยาในการสอน ใช้วิธีการสอนหลายแบบ จัดกิจกรรมประกอบการสอนที่น่าสนใจ มีขั้นตอนในการสอนที่เหมาะสม ใช้สื่อการสอนประกอบ และประเมินการสอนเป็นประจำ ครูสอนภาษาไทยเองก็ควรปรับปรุงการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพขึ้นโดยศึกษาจรรยาบรรณความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งจากตำรับตำรา การสาธิตการสอน การเยี่ยมโรงเรียน การขอคำแนะนำจากครู เข้าร่วมการประชุมอบรม หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ไพฑูริย์ ดินลาวัณย์ (๒๕๒๕: ๑๑๖-๑๒๖) ได้กล่าวถึงความเชื่อพื้นฐานในการสอนภาษาไทยว่า การสอนภาษาไทยนั้นมีความเชื่อพื้นฐานอยู่ ๔ ประการ คือ สอนเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรม สอนเพื่อให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระเบียบกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ สอนเพื่อให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน และสอนให้ใช้ภาษาได้อย่าง

มีความคิดและศิลปะ โดยความเชื่อทั้ง ๔ ประการนี้ต่างก็มีจุดเด่นและจุดค้อยในตัวเองซึ่ง
ครูควรทำความเข้าใจและเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยแนวทางที่น่าจะใช้ได้คือ การสื่อความ
หมายอย่างมีคุณค่าทางศิลปะ โดยอาศัยไวยากรณ์และมรดกทางวัฒนธรรมเป็นเครื่องเสริม

จากแนวการสอนและความเชื่อพื้นฐานดังกล่าว การเรียนการสอนภาษาไทยใน
ปัจจุบันจึงมีการส่งเสริมการสอนทักษะสัมพันธ์ ซึ่งเห็นได้จากการตั้งชื่อหนังสือเรียนภาษา
ไทยสำหรับระดับที่ว่า "หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์" อันมีความหมายว่าเมื่อ
เรียนเนื้อเรื่องในหนังสือเรียนเรื่องมีเรื่องราวพลวัตที่เป็นมรดกของชาติ และวรรณกรรมในรูป
แบบต่าง ๆ กันแล้ว ก็จะมีกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดท้ายบทซึ่งเปิดโอกาสให้ได้ฝึกทักษะทั้ง ๔
คือ ทั้ง พูด อ่าน เขียน สัมพันธ์กันไปด้วย นอกจากนี้ในแบบฝึกหัดยังสอดแทรกเนื้อหาทาง
หลักภาษาบางส่วนเข้าไว้ด้วย (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ๒๕๒๑: ๘๗)

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม ๒๕๒๓: ๗๑-๗๗) ได้กล่าวถึง
การสอนทักษะสัมพันธ์ไว้ว่า เป็นการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติของการใช้ภาษาที่คงมี
การใช้ทักษะทั้ง ๔ อย่างต่อเนื่องกันอยู่ตลอดเวลา โดยมีวิธีจัดเนื้อหาในการสอนได้ ๔
วิธี คือ จัดสอนให้ทักษะทั้ง ๔ มีความสัมพันธ์กัน สอนหลักภาษาให้สัมพันธ์กับทักษะทั้ง ๔
สอนวรรณคดีให้สัมพันธ์กับทักษะทั้ง ๔ และสอนให้สัมพันธ์กันหมดทั้งหลักภาษา ทักษะทั้ง ๔
และวรรณคดี โดยวิธีดำเนินการสอนก็อาจจัดให้มีทักษะสัมพันธ์ได้ทุกชั้นตอน และอาจสอน
ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาหรือทักษะ เช่นกับวิชาสังคมศึกษา ศิลป
ศึกษา หรือภาษาอังกฤษก็ได้

จะเห็นว่าการสอนภาษาไทยในหลักสูตรฉบับนี้ เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญต่อ
การฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้ง ๔ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาความคิดของผู้เรียนมากเป็นพิเศษ
โดยส่งเสริมการสอนทักษะสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติของการใช้ภาษา
และมีความยืดหยุ่นในการใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีร่วมกันสอน แต่การสอนตามหลักสูตรนี้ให้
ได้ผลนั้น ครูก็ต้องปรับปรุงตนเองโดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วย

๖. สื่อการสอนภาษาไทย

หนังสือแนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ (กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๒๕: ๑๗-๒๒) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนและแนวการใช้สื่อการสอน วิชาภาษาไทยไว้ว่า สื่อการสอนวิชาภาษาไทยมี ๕ ประเภท คือ

๑. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์
๒. หนังสือเรียนหลักภาษาไทย
๓. หนังสือคู่มือการสอน
๔. หนังสือกำหนดให้เลือกอ่าน
๕. พจนานุกรม ปทานุกรม สารานุกรม หนังสืออ่านประกอบ

สื่อการสอนทั้ง ๕ ประเภท ดังกล่าว ครูควรใช้เพื่อฝึกทักษะและเสริมทักษะให้ ผู้เรียน โดยในวิชาบังคับกำหนดให้ใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์กับหนังสือ เรียนหลักภาษาไทย เพื่อมุ่งให้มีทักษะทางภาษาและหลักภาษาไทยที่ประสานสัมพันธ์กัน และ ใช้คู่มือการสอนซึ่งจะให้คำแนะนำทั่วไปกับคู่มือเฉพาะบทซึ่งเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการ สอนในแต่ละบท ส่วนหนังสือกำหนดให้เลือกอ่านนั้นมีเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้ากับ งานเขียนแบบต่าง ๆ ส่วนในวิชาเลือกจะมีหนังสือเรียนวิชาเลือก ๖ วิชา ซึ่งมีชื่อตาม วิชานั้น ๆ ทุกวิชา กับคู่มือการสอนวิชาเลือก ๖ วิชา ซึ่งมีชื่อตามรายวิชาเช่นเดียวกัน ยกเว้นวิชาเดียวคือ ท ๒๒๑ เสริมทักษะภาษา ซึ่งมีแต่คู่มือการสอนไม่มีหนังสือเรียน ส่วน สื่อการสอนประเภท พจนานุกรม ปทานุกรม สารานุกรม หนังสืออ่านประกอบนั้น ครูควรจจะ สอนให้นักเรียนรู้จักวิธีใช้และเห็นความสำคัญของหนังสือประเภทนี้ นอกจากนี้ก็ยังมี การใช้ สื่อการสอนอื่น ๆ บ้าง เช่นรูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ และเทปบันทึกเสียง เป็นต้น

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (๒๕๒๓: ๔-๑๐) ได้กล่าวถึง ปัญหาในการใช้สื่อการสอนไว้ว่า เกิดจากครูภาษาไทยมองไม่เห็นความจำเป็นในการใช้ สื่อการสอน ใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือไม่เป็น ทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณที่จะซื้อ หรือมีแล้วแต่หวงไว้ไม่ยอมให้ใช้ สื่อการสอนภาษาไทยคู่มือไม่น่าตื่นตาตื่นใจ และครูภาษาไทย ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอน

นพคุณ คุณาชีวะ และวรรณ บัวเกิด (๒๕๒๕: ๓-๔) ได้กล่าวถึงปัญหาใน การใช้สื่อการสอนและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาไว้ว่า เกิดจากครูยึดแบบเรียนเป็น

หลักสูตร แบบเรียนที่มีคุณภาพยังมีน้อยและบางเล่มก็มีเนื้อหาดีมาก ครูยึดแบบเรียนเพียงเล่มเดียวไม่ได้ศึกษาหาความรู้ประกอบ และครูยึดแบบฝึกหัดของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เป็นเสมือนหลักสูตร ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยครูควรศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจก่อน ควรตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และไม่ควรรีบบรรจุแบบฝึกหัดแทนการสอน

จะเห็นว่าสื่อการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ได้รับการปรับปรุงให้ช่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น โดยลดความสำคัญของหนังสือเรียนลง และส่งเสริมให้ใช้สื่ออื่น ๆ ประกอบการสอนมากขึ้น แต่การใช้สื่อการสอนให้ได้ผลนั้นก็ต้องมีงบประมาณเพียงพอ ครูก็ควรรู้จักวิธีใช้ที่ถูกต้อง และสื่อที่ใช้ก็ควรจะมีคุณภาพดีด้วย

๘. การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย

การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งได้กำหนดว่าการประเมินผลการเรียนเป็นหน้าที่ของโรงเรียนโดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียน โดยจะประเมินผลเป็นรายวิชาและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ มีการประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๕: ๒๑๐)

หนังสือแนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้กล่าวถึงแนวทางในการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ว่า เมื่อครูสอนบทเรียนไปได้แต่ละบทก็ควรที่จะประเมินผลเพื่อคูนักเรียนได้ความรู้ไปแค่ไหนเพียงไร แล้วสอนซ้ำทบทวนในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ และจะต้องวัดผลเป็นระยะ ๆ โดยมีกำหนดเวลาแน่นอน เช่น ทุก ๆ ๔ สัปดาห์ เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงการเรียนการสอน กับช่วยให้นักเรียนเอาใจใส่การเรียน และศึกษาระการสอบแก้ตัวและเรียนซ้ำของนักเรียน เมื่อถึงสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนจะต้องทำการประเมินผลเป็นครั้งสุดท้าย แล้วตัดสินว่านักเรียนจะผ่านรายวิชานั้นหรือไม่ ถ้าไม่ผ่านจะต้องสอบแก้ตัวให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ของการเรียนในภาคต่อไป (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๕: ๔-๕)

สมถวิล วิเศษสมบัติ (๒๕๒๕: ๒๒๗-๒๒๘) ได้กล่าวถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการประเมินผลไว้ว่า มีปัญหาเนื่องจากครูถือเอาการวัดผลปลายปี เป็นการพิจารณาผลการเรียนว่าได้หรือตก และส่วนมากก็มุ่งแต่จะวัดว่านักเรียนจำได้มากเพียงใด ครูภาษาไทยยังขาดความรู้ความชำนาญในการวัดผล ใช้ข้อสอบปรนัยที่มีคุณภาพไม่เพียงพอ ในโรงเรียนบางแห่งก็ไม่ยอมใช้ข้อสอบแบบอัตนัยเลย เพราะเห็นว่าการสอบแบบใหม่นั้นต้องออกข้อสอบแบบปรนัยอย่างเดียว ซึ่งควรแก้ไขโดยการวัดผลให้เป็นระยะที่แน่นอน ไม่ควรวัดแต่ข้อเขียนอย่างเดียวควรมีภาคปฏิบัติด้วย การสอบก็ควรทำทั้งแบบปรนัยและแบบอัตนัย ควรมีการทดสอบความรู้ของนักเรียนก่อนที่จะมีการสอนเพื่อแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามความสามารถ และครูควรแจ้งแนวทางในการวัดผลให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบด้วย

จะเห็นว่าการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน เป็นการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา เพื่อนำผลไปแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนและการสอนของครู แต่การประเมินผลก็อาจมีปัญหาได้เนื่องจากครูขาดความรู้ความชำนาญ

ข. แนวโน้มของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอนาคต

มีนักอนาคตนิยม และนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงแนวโน้มของการศึกษาในอนาคตในส่วนของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ ดังนี้

แอลวิน ทอฟเฟอร์ (Alvin Toffler ๑๙๖๒: ๓๖๖-๓๗๔) ได้กล่าวถึงการศึกษในอนาคตไว้ว่า การศึกษาในอนาคตควรมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อพัฒนาบุคคลให้สามารถต่อสู้กับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ ซึ่งการเรียนเพียงเรื่องราวในอดีตและปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ต้องเรียนเพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าถึงทิศทางและกระแสของความเปลี่ยนแปลงในอนาคตด้วย โดยการจัดการศึกษาควรแกชอชค้แย่งระหว่างการทำเรียนตามความสนใจและความถนัด กับการให้เรียนเหมือน ๆ กันในสิ่งที่พื้นฐาน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ๓ ด้าน คือด้านข้อมูล ด้านความเป็นไป และด้านทักษะ โดยในค้านข้อมูลหลักสูตรควรกำหนดให้นักเรียนเรียนในระบขฐานข้อมูลเดียวกัน ซึ่งจัดข้อมูลทุก ๆ ค้านไว้อย่างกว้างขวาง และประมวลเป็นรายวิชาต้น ๆ ใช้เวลาเรียนประมาณ ๒-๓ สัปดาห์ จำนวนมาก ซึ่งทุก ๆ วิชาเหล่านี้จะจัดขึ้นเพื่อชี้ให้เห็นความจำเป็นในอนาคต ส่วนในค้านทักษะนักเรียนทุกคนต้องเรียนทักษะที่จำเป็น ๓ ทักษะ คือ ทักษะการเรียนรู้ การคิดอดสัมพันธ์ และการ

เลือกสรร และรวมการเรียนรู้ข้อมูลกับทักษะเข้าด้วยกัน เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นไปของความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยในการจัดการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบให้แก่ักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ักเรียนค้นพบและตรวจสอบได้อย่างชัดเจนต่อคุณค่าที่เป็นระบบของตนเอง

ฮาโรลด์ จี. เซน (Harold G. Shane ๑๙๗๓: ๗๑-๗๖) ใ้ก่กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาในอนาคตว่า จะเป็นหลักสูตรแบบคู่ขนาน (Paracurriculum) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีแนวคิดว่าการเรียนในโรงเรียนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาของผู้เรียนเท่านั้น โดยประสบการณ์นอกโรงเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด และมีสติปัญญาที่สูงขึ้น มีพลังความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้โรงเรียนจะเป็นผู้วางแผนและจัดให้แก่ักเรียน ทั้งที่เป็นงานอาสาสมัคร งานที่ได้รับค่าตอบแทน และกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนด้วย โดยการจัดหลักสูตรแบบคู่ขนานอาจทำได้ดังนี้คือ

๑. เมื่อักเรียนมีอายุได้ ๑๕ ปี หรือ ๑๓ ปี ในบางกรณี ักเรียนก็จะได้รับการพิจารณาให้เข้าทำงานในอาชีพที่มีประโยชน์ โดยไม่ต้องไปโรงเรียน
๒. การที่ักเรียนจะออกจากโลกของโรงเรียนไปอยู่ในโลกที่เป็นจริงนั้น ทางโรงเรียนจะต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ โดยมีครูผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตัดสินใจ มีการแนะนำอย่างลึกซึ้ง ผู้ปกครองเข้าใจและยินยอมให้ความช่วยเหลือ โรงเรียนและนายจ้างจะทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ักเรียน มากกว่าจะหวังผลประโยชน์จากักเรียนที่ออกไปทำงานเหล่านั้น
๓. หลักสูตรคู่ขนานจะช่วยลดการสอบตกและการออกกลางคัน โดยักเรียนไม่ต้องออกจากการศึกษา เขาเพียงแต่ออกจากการเรียนในโรงเรียนมาสู่การเรียนในระบบหลักสูตรคู่ขนานที่มีการวางแผนไว้แล้ว และศึกษาต่อจากประสบการณ์ที่หลักสูตรคู่ขนานจัดให้ต่อไป
๔. หลักสูตรคู่ขนานเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์นอกโรงเรียนที่มีการวางแผนไว้แล้ว กับการกลับเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนโดยมีการแนะนำ

อย่างนี้ ซึ่งส่วนประกอบประการหลังนี้จะขาดไม่ได้ มิฉะนั้นอาจส่งผลเสียต่อนักเรียนที่ออกไปทำงานได้

๕. โรงเรียนและหลักสูตรคู่ขนานจะดำเนินงานคู่ขนานกันไปไม่แยกจากกัน โดยนักเรียนจะได้รับความร่วมมือให้เปลี่ยนจากหลักสูตรในโรงเรียนไปสู่หลักสูตรคู่ขนาน และเปลี่ยนจากหลักสูตรคู่ขนานไปสู่หลักสูตรในโรงเรียนโดยปราศจากปัญหาและอุปสรรคใด ๆ นอกจากนี้ในอนาคตจะไม่มีกีดกันอายุของผู้เรียน ผู้เรียนวิชาเดียวกันจึงอาจมีอายุต่างกันถึงสองเท่าก็ได้

๖. ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตรคู่ขนานนี้มีไว้จัดเฉพาะกับเด็กวัยรุ่นเท่านั้น แต่เป็นการศึกษาตลอดชีวิตซึ่งสามารถจัดได้ตั้งแต่ระดับเด็กเล็ก ๆ โดยจัดให้ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ หรือมีส่วนร่วมในชุมชน เช่น ออกไปทำความสะอาดสวนสาธารณะ หรือสนามเด็กเล่น หรือสนามเด็กเล่น และเมื่อผู้เรียนมีอายุมาก บางครั้งถึง ๖๐ ปี แล้วก็ตาม เขาก็อาจกลับมาสมัครเรียนในโรงเรียนได้อีก เพื่อช่วยให้ชีวิตปั่นป่วนมีความหมาย และได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นในช่วงสุดท้ายของชีวิต

จากความคิดเห็นของนักอนาคตนิยมดังกล่าว จะเห็นว่าการศึกษาในอนาคตจะเน้นการศึกษาเพื่ออนาคต โดยในระดับมัธยมศึกษาจะมีการศึกษาจากประสบการณ์นอกโรงเรียนมากขึ้น และในส่วนของการสอนภาษานั้น ไอ ลอยด์ ทรัมป์ และ เดลมาส เอฟ มิลเลอร์ (I. Lloyd Trump and Delmas F. Miller ๑๙๗๖: ๖๒-๘๐) ได้กล่าวถึงหลักสูตรและการสอนวิชาภาษาอังกฤษในอนาคตไว้ว่า วิชาภาษาอังกฤษจะเป็นวิชาที่เน้นความเป็นมนุษย์มากขึ้น โดยในการสอนเรียงความจะลดความสำคัญของไวยากรณ์ลง และส่งเสริมการเขียนที่เรียบง่ายและสื่อความหมายได้ดี จะมีการนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาช่วยในการสอนการใช้ภาษา และการสอนโครงสร้างของประโยคจะให้ความรู้ที่กว้างขวางขึ้นกว่าความรู้ทางภาษาเพียงคำเดียว ครูจะใช้วิธีการอนุমান วิธีการแก้ปัญหา และเทคนิคอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าถึงความเป็นตัวของตัวเองที่แท้จริง

จากความคิดเห็นดังกล่าวจะเห็นว่าการสอนภาษาในอนาคตจะมีขอบเขตกว้างขวางขึ้น ซึ่งในการจัดการศึกษาในอนาคตดังกล่าว ฮาโรลด์ จี เซน และ เอ็ม เบอร์

นาติน แทบเลอร์ (Harold G. Shane and M. Bernadine Tabler ๑๙๘๑: ๑๓๘-๑๓๘) ได้รวบรวมทรรศนะของนักวิชาการนานาชาติจำนวน ๑๗๒ คน เกี่ยวกับการศึกษาในอนาคต และได้เสนอทรรศนะเกี่ยวกับการศึกษาในอนาคตในส่วนช่องปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการจัดหลักสูตรไว้ดังนี้

๑. ในอนาคตจะมีการใช้คอมพิวเตอร์ และหุ่นยนต์มากขึ้น และจะส่งผลกระทบต่อผู้เรียนไม่สามารถฝึกการใช้ความคิดได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งถ้ายังจัดหลักสูตรเป็นระบบตายตัวแบบเดิมแล้ว การเรียนจะเป็นเพียงการสอนคนให้คิดอย่างเครื่องจักรเท่านั้น

๒. จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในกระบวนการของการศึกษาและโครงสร้างของการศึกษา โดยเน้นความรวดเร็วในการศึกษา โดยเฉพาะในการศึกษาของผู้ใหญ่ในชุมชนต่าง ๆ

๓. ในอนาคตการศึกษาจะถูกรักษาคุ้มครองโดยท้องถิ่น

๔. ในอนาคตระบบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ต้องใช้ความรู้และเทคโนโลยีมากกว่าในปัจจุบัน วิทยุและโทรทัศน์จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากในการจัดการศึกษา แต่ก็ควรระวังการแทรกแซงจากกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ

๕. การใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาในอนาคตนอกจากจะเน้นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ แล้ว ยังต้องควบคุมมิให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้จัดรายการด้วย

นอกจากความคิดเห็นของนักอนาคตนิยมชาวต่างประเทศแล้ว นักการศึกษาไทยหลายท่าน ก็ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยในอนาคต ในระดับมัธยมศึกษาไว้ เช่น ประภคกุลปรัตน์ (๒๕๒๕: ๔-๑๐) ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยในอนาคตไว้ว่า ควรมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาสังคมเกษตรในชนบท โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพ สามารถใช้เทคโนโลยีการเกษตรได้อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน โดยในระดับมัธยมศึกษา ระบบโรงเรียนจะต้องเป็นระบบประสมประสานกับชีวิตอย่างมาก โปรแกรมการเรียนจะต้องยืดหยุ่น เช่น มาเรียน ๓ วัน ทำงาน ๔ วัน หรือเรียนตอนกลางคืน ทำงานตอนกลางวัน หรืออาจไปเรียนในไร่นากันก็ได้ การจัดการศึกษาในอนาคตควรดำเนินงานโดยชุมชน โดยให้ชุมชนมี

ส่วนในการสร้างนโยบาย โครงการ และงบประมาณของโรงเรียน

ส่วน เอกวิทย์ ๗ ฉลาก (๒๕๒๖: ๖-๑๑) ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยในอนาคตว่าควรจะเป็นการเตรียมคนให้สามารถรับกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ทุก ๆ ด้าน ไม่ใช่เน้นเพียงทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะให้การศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้บรรลุถึงศักยภาพที่มีอยู่อย่างถูกทิศทาง และรู้จักอิทธิของตนเองอย่างถ่องแท้กับก้าวไปข้างหน้าด้วยความรู้ใหม่ ค่านิยมใหม่อย่างมั่นใจและเป็นสุขตามแนวทางของพุทธศาสนา

สุจิต เพียรชอบ (๒๕๒๖: ๑๗-๒๐) ได้กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาของไทยในอนาคตว่า จะมีวัตถุประสงค์ที่เน้นการฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักของการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ และรู้จักวิเคราะห์ความรู้ที่ได้รับ วิชาบังคับจะลดลง วิชาเลือกจะมากขึ้น เนื้อหาวิชาจะเป็นบูรณาการและช่วยให้เข้าใจปัจจุบันและอนาคตได้ดีขึ้น การเรียนจะมีทั้งการเรียนในห้องเรียน การเรียนนอกห้องเรียน การฝึกงาน งานอาสาสมัครต่าง ๆ จะมีตารางสอนที่ยืดหยุ่นขึ้น มีทั้งการเรียนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และรายบุคคล จะมีการใช้วิธีสอนหลาย ๆ อย่าง และอาจมีการใช้อาสาสมัครเข้ามาทำการสอนด้วย จะมีโปรแกรมการเรียนมากขึ้น จำนวนปีในการเรียนจะยืดหยุ่นมากขึ้น จะเน้นการศึกษาตลอดชีวิตที่มีการเข้าออกระหว่างโรงเรียนกับการประกอบอาชีพ ทำให้นักเรียนมัธยมมีอายุและวัยต่างกันไป จะมีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยมากขึ้น จะมีศูนย์การเรียนที่นักเรียนจะใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ครูและผู้บริหารจะเปลี่ยนบทบาทไปในทางที่เป็นวิชาการมากขึ้น นักเรียนจะมีบทบาทในการดำเนินงานของโรงเรียนมากขึ้น จะมีการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับสถานประกอบการศึกษาระดับอื่นมากขึ้น การประเมินผลจะมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน และใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการประเมินผล

กอ สวัสดิ์พิทาณิชย์ และคณะ (๒๕๒๘: ๓-๔) ได้กล่าวถึงระบบการศึกษาไทยในอนาคตในส่วนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ว่า ควรจะเป็นการศึกษาที่ทุกคนมีโอกาสได้เรียน การจัดการศึกษาควรเป็นเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าสู่ตลาดแรงงาน หลักสูตรควรเน้นวิชาการงาน และการจัดการตนเอง การสอนควรเน้นให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคมและควรให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผู้เรียนควรอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อยจนถึงอายุได้ ๑๕ ปี

บริบูรณ์ หรือจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการศึกษาในระดับนี้ควรจะมีผลสำเร็จในตัวเอง ใคอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้จบการศึกษาส่วนใหญ่ออกสู่ตลาดแรงงาน และควรมีเพียง ประมาณร้อยละ ๒๕ ของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับนี้เท่านั้นที่จะเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ (๒๕๒๖: ๘๒) ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยในอนาคต ในส่วนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไว้ว่า ควรจะเพิ่มการศึกษาภาคบังคับเป็น ๙ ปี และปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่มเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะการพัฒนาตนเองและประสบการณ์ชีวิต ให้มีความเนียบวณลาด รู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความคิดเห็นของนักอนาคตนิยมและนักการศึกษาดังกล่าว จะเห็นว่าการ ศึกษาในอนาคต จะมีลักษณะที่เปิดกว้างและยืดหยุ่นมากขึ้น และจะเป็นการศึกษาเพื่ออนาคต มากขึ้น การศึกษาไทยในอนาคตในส่วนของมัธยมศึกษาจะเน้นวิชาชีพมากขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาสติปัญญาและความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้เรียน

ค. เทคนิคเคลฟาย

เทคนิคเคลฟาย เป็นเทคนิคที่ได้รับการขนานนามตามชื่อเมืองเคลฟาย ของ ประเทศกรีก ซึ่งเมืองนี้ในสมัยกรีกโบราณเป็นที่ตั้งของวิหารศักดิ์สิทธิ์ของเทพพอลโด ที่ซึ่งผู้คนมักจะไปทำพิธีบวงสรวงและขอคำทำนายเกี่ยวกับอนาคต เพราะในระยะแรก เทคนิคนี้มักจะถูกนำมาใช้ในการทำนายและวางแผนล่วงหน้ามากกว่าอย่างอื่น (สุนิสา เป็งยอง ๒๕๒๗: ๕๗)

๑. ความหมายของเทคนิคเคลฟาย

อัลเฟรด รัสป์ จูเนียร์ (Alfred Rasp Jr. ๑๙๗๑: ๒๘) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเคลฟายไว้ว่า "เป็นเทคนิคของการรวบรวมการพิจารณาตัดสินใจ ที่มุ่งเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแก่เดิม ที่จำต้องขึ้นกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใด คนหนึ่งโดยเฉพาะ หรือความคิดเห็นของกลุ่ม หรือที่ประชุม"

ประยูร ศรีประสาธน์ (๒๕๒๓: ๕๑-๕๔) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเคลฟาย

ไว้ว่า หมายถึง ขบวนการที่จะเสาะหาความคิดเห็นที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวของกลุ่มคน เกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคต โดยใช้แบบสอบถามแทนการประชุม และจะถามซ้ำประมาณ ๓-๔ รอบ

สุวรรณา เชื้อรัตนพงศ์ (๒๕๒๘: ๑) ได้ให้ความหมายของเทคนิคเคลฟายไว้ว่า คือ ขบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องและถูกต้องมากที่สุด โดยไม่ต้องนัดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มาประชุมกัน แต่ใช้การตอบแบบสอบถามแทน ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้สามารถระดมความคิดเห็น จากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัด ทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายอีกด้วย นอกจากนี้ก็ยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลความเห็นของผู้อื่น หรือของเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุม

จะเห็นว่า เทคนิคเคลฟาย คือ กระบวนการในการสรรหาความคิดเห็นร่วมกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสอบถามแทนการประชุม เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่เป็นอิสระของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมากที่สุด เทคนิคนี้ใช้ได้ทั้งในการวางแผนและการทำนายอนาคต

๒. ความเป็นมาของเทคนิคเคลฟาย

เทคนิคเคลฟาย เป็นเทคนิคการวิจัยที่เกิดขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๔๕ โดยทีมนักวิจัยของบริษัทแรนด์ (The Rand Corporation) มี โอลาฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) เป็นหัวหน้าทีม เพื่อใช้ในการวิจัยของกองทัพอากาศอเมริกัน เทคนิคนี้ถูกยกย่องเป็นความลับมาถึง ๑๐ ปี (เกษม บุญอ่อน ๒๕๒๒: ๒๖-๒๗) เพิ่งได้รับการเปิดเผยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ นี้เอง โดย โอลาฟ เฮลเมอร์ และนอร์แมน ดาลกี (Norman Dalkey) ได้เขียนบทความเรื่อง "การใช้ประโยชน์ที่ทดสอบได้ของเทคนิคเคลฟายในการนำไปใช้กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ" ลงในวารสารชื่อ Management Science ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ เมษายน ๒๕๐๖ อันเป็นการกระจายเรื่องราวเกี่ยวกับเทคนิคนี้ออกไปอย่างกว้างขวาง (ประยูร ศรีประศาสน์ (๒๕๒๓: ๕๐)

๓. ปัญหาที่ควรวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟาย

นาคยา บิลันธนานนท์ (๒๕๒๖: ๑๔๑) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ควรใช้เทคนิค

เคลงฟายในการวิจัยไว้ว่า เทคนิคนี้มีประโยชน์สำหรับการประมาณและวิเคราะห์ในเรื่องต่อไปนี้

๑. การประมาณการด้วยความหยั่งรู้ (การตัดสินใจทางเลือกในอนาคต)
๒. การประมาณสัดส่วนของเวลาที่คาดหวังไว้สำหรับเหตุการณ์ในอนาคต
๓. ประสิทธิภาพทางสังคมและเทคโนโลยีที่คาดหวังไว้
๔. โอกาส ปัญหา ความจำเป็น ความต้องการ และการปฏิบัติในอนาคต

สุวรรณา เข็วรัตนพงศ์ (๒๕๒๘: ๑-๒) ได้กล่าวถึงปัญหาที่ควรใช้เทคนิค

เคลงฟายในการวิจัยไว้ว่า ควรใช้เทคนิคนี้เมื่อมีปัญหาย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

๑. ปัญหาที่จะทำการวิจัยไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน แต่สามารถวิจัยปัญหาได้จากการรวบรวมการตัดสินใจแบบอัตวิสัย (Subjective Judgements) ของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
 ๒. ปัญหาที่จะทำการวิจัยต้องการความคิดเห็นหลาย ๆ ด้าน จากประสบการณ์หรือความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
 ๓. ผู้วิจัยไม่ต้องการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีผลกระทบหรืออิทธิพลต่อการพิจารณาคัดเลือกปัญหานั้น ๆ
 ๔. การพบปะเพื่อนักประชุมของกลุ่มเป็นการไม่สะดวก เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์หรือเสียค่าใช้จ่ายและเวลาดำเนินการเกินไป
 ๕. เมื่อไม่ต้องการเปิดเผยรายชื่อบุคคลในกลุ่ม เพราะความคิดเห็นของคนในกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาที่วิจัยอาจมีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง
- จะเห็นว่าปัญหาที่ควรวิจัยด้วยเทคนิคเคลงฟายมักจะเป็นปัญหาที่ต้องใช้ประสบการณ์ ความคิดเห็น และความหยั่งรู้ ในการแก้ปัญหา ซึ่งปัญหาเหล่านี้โดยมากมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการวางแผน การนำหลักการ การทำนายสภาพกว้าง ๆ ในอนาคต ซึ่งไม่สามารถหาข้อมูลตัวเลขที่แน่นอนมาใช้เพื่อการแก้ปัญหาได้
๔. กระบวนการของเทคนิคเคลงฟาย

จันทร์เพ็ญ เข็วหาณิช (๒๕๒๖: ๒๖) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของเทคนิคนี้ไว้ว่า

เหมือนกับการวิจัยโดยใช้เทคนิคอื่น ๆ คือ ขั้นแรกเป็นการเลือกตัวอย่างประชากร ต่อมาก็สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล แต่รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของเทคนิคเหล่านี้ แตกต่างจากการวิจัยโดยใช้เทคนิคอื่น ๆ โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ๔ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ กำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งในเรื่องนี้ โทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T. Macmillan) (เกอรัม บัญชีฉบับ ๒๕๒๒: ๒๖-๒๘) ได้เสนอผลการวิจัย เกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยด้วยเทคนิคเคสฟายไว้ว่า เท่าไรจึงจะเหมาะสมในการประชุมประจำปีของ California Junior Colleges Association เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ว่าเมื่อมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ ๑๗ คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีน้อยมาก (ดูในตาราง) ดังนั้นจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยด้วยเทคนิคนี้คือตั้งแต่ ๑๗ คน ขึ้นไป

ตารางแสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนและความคลาดเคลื่อนลดลง

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	การลดลงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
๑-๕	๑.๒๐-๐.๗๐	๐.๕๐
๕-๘	๐.๗๐-๐.๕๘	๐.๑๒
๘-๑๓	๐.๕๘-๐.๕๔	๐.๐๔
๑๓-๑๗	๐.๕๔-๐.๕๐	๐.๐๔
๑๗-๒๑	๐.๕๐-๐.๔๘	๐.๐๒
๒๑-๒๕	๐.๔๘-๐.๔๖	๐.๐๒
๒๕-๒๘	๐.๔๖-๐.๔๔	๐.๐๒

ขั้นที่ ๒ เลือกตัวอย่างประชากร โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๑ มีประมาณ ๕-๑๐ คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นจริง ๆ ตัวอย่างประชากรกลุ่มนี้

ผู้วิจัยเป็นผู้เลือกเอง เพื่อให้เป็นผู้เสนอรายชื่อประชากรอีกกลุ่มหนึ่งขึ้นมา

ขั้นที่ ๑ เลือกตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๒ จากรายชื่อที่ตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๑ เสนอซ้ำ ๆ กัน จนได้รายชื่อตัวอย่างประชากรครบตามที่ได้กำหนดจำนวนไว้แล้วในกรอบที่ ๑ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรายชื่อตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๒ นี้ จะมีรายชื่อตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๑ รวมอยู่ด้วยเสมอ

ขั้นที่ ๔ ทิศต่อตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ ๒ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกกรอบ ซึ่งควรไปทิศต่อกับตนเองดีกว่าทิศต่อทางจดหมาย

เทคนิคเคลฟายนี้ ในการสร้างแบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลจะสัมพันธ์กัน ไม่เด็ดขาดออกจากกัน คือ เราจะต้องสร้างแบบสอบถามเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แล้วก็ปรับแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลอีกหลายรอบ หรือที่นิยมกันก็คือ ๓ รอบ จึงจะสรุปผลการวิจัยซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของเทคนิคนี้

สุวรรณา เขียวรัตนพงศ์ (๒๕๒๘: ๓-๔) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของเทคนิคเคลฟาย ซึ่งมี ๓-๔ รอบ ไว้ดังนี้

รอบที่ ๑ แบบสอบถามในรอบนี้มักเป็นคำถามปลายเปิด และถามอย่างกว้าง ๆ เพื่อเก็บรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

รอบที่ ๒ แบบสอบถามในรอบที่ ๒ จะพัฒนาจากคำตอบที่ได้รับจากรอบแรกโดยผู้วิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้รับทั้งหมดเข้าด้วยกัน วิเคราะห์ออกเป็นประเด็นต่าง ๆ พร้อมทั้งตัดส่วนที่ซ้ำซ้อนออก แล้วส่งกลับไปให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญตอบอีกครั้ง แบบสอบถามรอบนี้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนต้องให้ความสำคัญของแต่ละข้อ รวมทั้งให้เหตุผลหรือคำแนะนำลงในช่องว่างท้ายข้อด้วย แบบสอบถามในรอบนี้โดยมากมักเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งในบางครั้งผู้วิจัยก็อาจเริ่มรอบแรกด้วยแบบสอบถามลักษณะนี้ได้ โดยเพิ่มคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

รอบที่ ๓ หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ ๒ คืนมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำคำตอบแต่ละข้อมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วสร้างแบบสอบถามใหม่โดยใช้ข้อความเกี่ยวกับรอบที่ ๒ เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่ง

ที่ผู้ตอบแต่ละท่านตอบในรอบ ๒ ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบท่านนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เปรียบเทียบคำตอบของตนเองกับมัชฌิมาและพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่ม แล้วทบทวนว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ หากยืนยันคำตอบเดิมก็จะได้รับการขอร้องให้เขียนเหตุผลสั้น ๆ ลงตอนท้ายของข้อนี้ด้วย การส่งแบบสอบถามในรอบนี้จะส่งให้กับผู้ที่ตอบแบบสอบถามรอบที่ ๒ แล้วเท่านั้น

รอบที่ ๔ ผู้วิจัยจะทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ ๓ แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบทบทวนคำตอบอีกครั้ง ซึ่งโดยทั่วไปมักจะตัดรอบนี้ออก เพราะความคิดเห็นในรอบที่ ๓ และรอบที่ ๔ มีความแตกต่างกันน้อยมาก

จะเห็นว่ากระบวนการของเทคนิคเดลฟายดังกล่าวเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ แต่ก็ยืดหยุ่นได้ ซึ่งผู้วิจัยอาจคิดแปลงรายละเอียดบางประการในการดำเนินงานตามกระบวนการดังกล่าวได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑

๑. หลักสูตรภาษาไทย

เสนีย์ พิทักษ์อรณพ (๒๕๒๔: ๑๑๒-๑๕๕) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑" จากความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนจำนวน ๑,๐๒๐ คน มีผลการวิจัยเกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยว่า ในด้านการจัดกลุ่มวิชา ผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ "เห็นด้วย" กับการจัดวิชาภาษาไทยและวิชาภาษาต่างประเทศอยู่ในกลุ่มวิชาภาษา ในด้านจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาบังคับ ผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ "เห็นด้วย" กับจำนวนคาบของวิชาภาษาไทย (๔ คาบ/สัปดาห์) และในด้านรูปแบบของโครงสร้างหลักสูตร ผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ "เห็นด้วยมาก" กับรูปแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

สมาน บุญฉน (๒๕๒๔: ๑๒๓-๑๓๑) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ในเขตการศึกษาหนึ่ง" จากความคิดเห็นของผู้



บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวด และครูผู้สอน จำนวน ๕๔๖ คน มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาไทยว่า

กิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติในระดับมากในการใช้หลักสูตรคือ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จัดสรรงบประมาณประจำปีให้หมวดวิชาต่าง ๆ และจัดครูให้สอนตรงตามความสามารถและวิชาเอก ปัญหาที่พบคือ การจัดการการสอนและแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการขาดความร่วมมือจากครู

เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ฝ่ายทะเบียนและวัดผล ได้ให้คำแนะนำในการใช้แบบฟอร์มวัดผล และจัดระเบียบในการเก็บเอกสารหลักฐานการลงทะเบียนและประเมินผลการเรียน ปัญหาที่พบคือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานทะเบียนวัดผล ส่วนฝ่ายห้องสมุด ได้จัดทำบัญชีหนังสือของห้องสมุด ควบคุมดูแลการใช้ห้องสมุด และจัดควบคุมดูแลรักษาหนังสือและทำเลขหมู่หนังสือ ปัญหาที่พบคือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ จัดหาหนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมตามหลักสูตรได้ไม่ครบ

หัวหน้าหมวดและครูผู้สอนวิชาต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกันว่า เอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบ และวัสดุอุปกรณ์มี แต่ไม่เพียงพอ ขาดสถานที่เรียนที่เป็นพิเศษเฉพาะหมวดวิชา วิธีสอนส่วนมากยังคงใช้บรรยาย วิธีวัดผลส่วนมากใช้วิธีทรวงาน สังเกต สอบข้อเขียนแบบปรนัยและอัตนัย ครูเป็นผู้ออกข้อสอบและให้ระดับคะแนนเอง ปัญหาที่พบคือ ขาดความร่วมมือของครูในหมวดวิชาเพื่อปฏิบัติตามหลักสูตร งบประมาณไม่เพียงพอ เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบไม่เพียงพอ การเปิดสอนวิชาต่าง ๆ ตามแผนการเรียนไม่อาจกระทำได้อย่างกว้างขวาง

สุชาติ วงศ์สุวรรณ (๒๕๒๕: ๑๓๒-๑๕๕) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยและผู้บริหาร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ๑๔๕ คน และครูผู้สอน ๑๔๑ คน มีผลการวิจัยว่า

ในค่านิยมประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารและครูมีความเห็นสอดคล้องกัน และ

เห็นด้วยในระดับมาก ว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาไทยสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก และครูสามารถสอนให้บรรลุได้ทุก ๆ ข้อ

ด้านโครงสร้างและเนื้อหา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ และเห็นด้วยในระดับมากกับการแบ่งวิชาออกเป็นวิชาบังคับและเลือก เวลาเรียนของวิชาบังคับ การกำหนดหนังสือให้เลือกอ่าน การส่งเสริมการเรียนรู้ของเนื้อหา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของนักเรียนของเนื้อหาวิชาบังคับ และประโยชน์ของเนื้อหาวิชาเลือก

ด้านการเรียนการสอน เห็นด้วยในระดับมากกับการสอนโดยการสัมพันธ์ทักษะ การฝึกทักษะ การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การแสดงบทบาทสมมุติ และการใช้แผนการสอน ความถูกต้องตรงตามเนื้อหา สำนวนภาษา และความเหมาะสมกับวัยของหนังสือเรียน และเห็นด้วยในระดับน้อยกับการสอนแบบบรรยาย

ด้านการวัดและประเมินผล เห็นด้วยกับหลักการประเมินผล และเห็นว่าครูสามารถปฏิบัติตามได้ แต่จะมีปัญหาในการสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

๒. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

วิชนี้ ศิลปประเสริฐ (๒๕๒๖: ๑๔๔-๑๕๗) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พัฒนาการของการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา" โดยการวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องมีผลการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยว่า ในปัจจุบันวิชาภาษาไทยประกอบด้วยวิชาบังคับ เพื่อมุ่งฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้ง ๔ ให้พัฒนาตามศักยภาพ และวิชาเลือก เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตนเอง ในการสอนครูจะใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทั้ง ๔ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ สื่อการสอนพัฒนาขึ้นมาก ครูมีความสะดวกในการใช้สื่อต่าง ๆ หนังสือแบบเรียนมีการเปิดโอกาสให้เอกชนจัดทำได้ ยกเว้นในวิชาบังคับ ส่วนการประเมินผลแยกประเมินเป็นรายวิชา โดยครูเป็นผู้ประเมินเองตามเกณฑ์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด

อุณา นพคุณ จันทรพิชญ์ เชื้อพาณิชย์ และปทีป เมษาคณวุฒิ (๒๕๒๖: ๑๗๐-๑๗๔) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของประชากรในกรุงเทพมหานครตามเป้าหมายทางการศึกษา: สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม" โดยการใช้แบบวิธีการคิดเป็น วัตถุประสงค์ปัจจุบัน จากประชากรในกรุงเทพมหานครทุกเพศทุกวัยและอาชีพ ทั้งที่อยู่ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน จำนวน ๓,๑๒๔ คน และใช้เทคนิคเคสฟาย รวบรวมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน ๓๐ คน เกี่ยวกับแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งใช้การวิจัยเอกสารประกอบด้วย มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอนภาษาไทยว่า

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในเรื่องหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมการคิดเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า หลักสูตรทุกระดับ มีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้ประชาชนคิดเป็น แต่กิจกรรมการเรียนการสอนยังคงเน้นที่เนื้อหาความรู้ ความจำ มากกว่าการฝึกปฏิบัติ และการทำกิจกรรมที่จะส่งเสริมการคิดเป็น ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิจัยเอกสาร คือมีการกำหนดเป้าหมายให้ประชากรเป็นคนคิดเป็นไว้ในแผนและหลักสูตรระดับต่าง ๆ หรือในคู่มือการสอน แต่กิจกรรมที่จะส่งเสริมให้คิดเป็นนั้นปรากฏในเอกสารการศึกษาน้อย ส่วนแนวโน้มในอนาคตนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ยังมีความจำเป็นที่จะกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาที่เน้น การคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจะต้องเน้นให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรระดับต่าง ๆ มากขึ้น

๓. สื่อการสอนภาษาไทย

นุชรินทร์ พ้ารัมย์ขาว (๒๕๒๒: ๖๕-๖๘) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร" จากความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐๐ โรงเรียน โรงเรียนละ ๓ คน มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนภาษาไทยว่า สื่อการสอนที่มีมากที่สุดโรงเรียนราษฎร์คือ กระดาษคาน์หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน หนังสือพิมพ์ วารสาร และรูปภาพต่าง ๆ โดยมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนคือ ครูไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอน ครูไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน ครูขาดงบประมาณส่วนตัวในการซื้อสื่อการสอน โรงเรียนมีสื่อการ

สอนจำกัด และไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อสื่อสารสอนนอกโรงเรียน สื่อการสอนที่ผู้บริหาร และครูภาษาไทยต้องการคือ หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน ห้องปฏิบัติการภาษาไทย หนังสือพิมพ์ วารสาร เทป เครื่องเล่นเทป และรูปภาพต่าง ๆ

ปราณี ลินธุ์สะอาด (๒๕๒๒: ๕๔-๕๕) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนหลักภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่มหนึ่ง" จากความคิดเห็นของครู ๓๐ คน และนักเรียน ๔๔๐ คน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลการวิจัยว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ในด้าน เนื้อหา และวิธีการเขียน ภาพประกอบ และรูปเล่มของหนังสือเรียน โดยครูมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า เนื้อหาในหนังสือเรียนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชาภาษาไทย โดยเน้นการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร ส่วนนักเรียนมีความเห็นด้วยในระดับมากกว่า หนังสือเรียนเสนอความรู้ทางหลักภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ด้านภาพประกอบ ทั้งครูและนักเรียนเห็นว่าควรใช้ภาพปกที่สามารถดึงดูดความสนใจผู้อ่าน ทั้งควรมีภาพประกอบในเล่มให้มาก ด้านรูปเล่มทั้งครูและนักเรียนเห็นว่า ควรปรับปรุงรูปเล่มให้มีมาตรฐาน มีความทนทาน ใช้กระดาษดีกว่าที่เป็นอยู่ และนักเรียนยังเห็นว่า หนังสือเล่มนี้มีขนาดพอเหมาะ ไม่หนาเกินไป สะดวกในการหยิบใช้ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับ แบบฝึกหัด การพิมพ์ และส่วนประกอบด้านอื่น ๆ ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน โดยเห็นว่า การพิมพ์เหมาะสมเรียบร้อยดี เหมาะกับสายตาของนักเรียน

ครูและนักเรียนเสนอแนะว่า ควรมีบทสรุปท้ายบทเรียน บรรณานุกรมท้ายเล่ม หรือท้ายบท และควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละบทไว้ท้ายบทเรียนด้วย มีปัญหาที่ประสบคือ เนื้อหายากเกินไป การอธิบายไม่กระจ่างพอ และบางตอนใช้ภาษายากเกินไปในการเรียนการสอน ควรสอนหนังสือเล่มนี้ควบคู่กับหนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์ โดยไม่ต้องแยกชั่วโมง แต่อาจจัดหลักภาษาไทยเป็นชั่วโมงพิเศษบ้างสำหรับเนื้อหาบางเรื่อง และหลังจากเปลี่ยนหลักสูตรแล้วการสอนวิชาหลักภาษาไทยน่าจะสนใจยิ่งขึ้น

นุชน้อย สติระอังกูร (๒๕๒๓: ๕๔-๖๑) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม ๑" จากความคิดเห็น

ของครู ๓๐ คน และนักเรียน ๓๐๐ คน ในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลการวิจัยว่า ครูและนักเรียนพอใจบทเรียนต่าง ๆ ในหนังสือเล่มนี้เป็นส่วนใหญ่ หนังสือเล่มนี้มีทั้งส่วนตีและส่วนบกพร่อง ส่วนบกพร่องที่ควรแก้ไข คือ เนื้อหา ซึ่งควรแก้ไขให้ทันสมัย นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนภาษาไม่ยากจนเกินไป และมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น การอธิบายศัพท์ ควรอธิบายให้ละเอียดชัดเจน รูปเล่มและการพิมพ์ ควรปรับปรุงให้กะทัดรัด ปกแข็งแรง ใช้กระดาษที่มีคุณภาพดี ภาพประกอบเพียงพอและเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และการพิมพ์ควรถูกต้องชัดเจน

อารีย์ สหชาติโกสัย (๒๕๒๔: ๔๓-๔๔) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "วิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาหลักภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ" จากการวิจัยเอกสารและความคิดเห็นของครูผู้สอน จำนวน ๓๐๐ คน จากโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีผลการวิจัยว่า หนังสือเรียนทั้ง ๓ เล่ม มีเนื้อหาครอบคลุมและตรงตามหลักสูตร เนื้อหาบางบทถูกต้องและสมบูรณ์ดีมาก มีการใช้คำไทยแทนศัพท์เฉพาะทางวิชาการซึ่งเป็นคำบาลีสันสกฤต มีเนื้อหาซึ่งเป็นหลักภาษาไทยอย่างแท้จริง และมีแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับบทเรียน แต่มีข้อบกพร่อง คือมีเนื้อหาบางตอนยากเกินไป เนื้อหาบางตอนมากเกินไป มีเนื้อหาที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาหลายตอน การเขียนและสำนวนภาษาสื่อความหมายไม่ชัดเจนหลายตอน การใช้คำไทยแทนศัพท์เฉพาะทางวิชาการไม่ไค้วงเล็บศัพท์เฉพาะไว้ด้วย ตัวสะกดการันต์ผิดมาก รูปเล่มไม่เท่ากัน และตัวพิมพ์บางตอนมีขนาดเล็กเกินไป

๔. การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทย

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (๒๕๒๕: ๑๕๒-๒๑๒) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดประเมินผลการเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศจำนวน ๒๕๐ โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาไทยว่า

การประเมินผลก่อนเรียนในทุก ๆ หมวดวิชา ยังมีการจัดกระทำน้อยมาก

อัตราส่วนระหว่างคะแนนระหว่างภาคเรียนกับคะแนนปลายภาคเรียนของวิชาภาษาไทยใช้
อัตราส่วน ๖ : ๘ มากที่สุด กลุ่มโรงเรียนมีบทบาทน้อยในการกำหนดจำนวนครั้งของการ
สอบเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน ซึ่งทำให้ไม่มีจำนวนครั้งที่ตายตัว การจัดสอนซ่อมเสริม
ให้เฉพาะจุดประสงค์ที่ไม่ผ่าน และให้สอบแก้ตัวเฉพาะจุดประสงค์ที่ไม่ผ่านนั้นยังมีน้อย ใน
ทุกหมวดวิชายังขาดแคลนข้อสอบวิชาบังคับร่วม ครูในหมวดวิชาต่าง ๆ ส่วนมากออกข้อสอบ
โดยยึดจุดประสงค์เป็นหลักให้สัมพันธ์กับเนื้อหา มีการใช้ข้อสอบปรนัยมากกว่าข้อสอบแบบ
อัตนัย มีการใช้ข้อสอบอัตนัยแบบจำกัดคำตอบมากในหมวดวิชาภาษา หมวดวิชาคณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และพาณิชยกรรม มีข้อสอบที่วัดทักษะเชาว์ปัญญามากกว่าวัดข้อ
เท็จจริง ส่วนหมวดวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ มีข้อสอบที่วัดข้อเท็จจริงเป็นจำนวนมากกว่าที่วัด
ทักษะเชาว์ปัญญา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (๒๕๒๔: ๔-๑๐) ได้ทำการวิจัยเรื่อง
"ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา" จากการใช้แบบทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่กำลังจะ
จบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษา ๒๕๒๕ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
กรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๓๐,๘๐๒ คน โดยมีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายเขตการศึกษาในแต่ละขนาดของโรงเรียน
กับเกณฑ์เฉลี่ยทั่วประเทศจากการทดสอบครั้งนี้ และจากการทดสอบของสำนักงานทดสอบ
ทางการศึกษากรมวิชาการ และเพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนและเขตการศึกษาต่าง ๆ ปรับปรุง
คุณภาพทางวิชาการในโรงเรียนมีรับผิดชอบรวมทั้งกระตุ้นให้มีการสร้างและใช้ข้อสอบมาตร
ฐานเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการของนักเรียน มีผลการวิจัยในคำ
ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยว่า

เกณฑ์เฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบครั้งนี้กับ
การทดสอบโดยสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ ไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าพิจารณา
เปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนในขนาดเดียวกันแล้ว พบว่ามีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด

ใหญ่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า แต่ในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมวิชาการ

ส่วนเกณฑ์เฉลี่ยของแต่ละเขตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของทั่วประเทศแล้ว พบว่า เขตการศึกษา ๔, ๕, ๘, ๑๒ และส่วนกลาง สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เขตการศึกษา ๒, ๓, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และเขตการศึกษา ๑, ๓ และ ๖ ไม่แตกต่างจากเกณฑ์เฉลี่ย โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่จะสูงกว่า และในโรงเรียนขนาดกลางและเล็กจะต่ำกว่า เมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยของกรมวิชาการแล้ว เขตการศึกษา ๔, ๕, ๑๒ และส่วนกลางจะสูงกว่า เขตการศึกษา ๒, ๓, ๙, ๑๐ และ ๑๑ จะต่ำกว่า และเขตการศึกษา ๑, ๓, ๖ และ ๘ จะไม่แตกต่างกัน โดยในโรงเรียนขนาดใหญ่จะสูงกว่า และโรงเรียนขนาดกลางและเล็กจะต่ำกว่า

คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ม.๓ ทั่วประเทศจากการทดสอบครั้งนี้ คือ ๒๘.๑๕ คะแนน (จากคะแนนเต็ม ๖๐ คะแนน) ซึ่งไม่ถึงครึ่งของคะแนนเต็ม โดยมีนักเรียนทำคะแนนต่ำสุด ๑๖ คะแนน จำนวน ๑๗ คน และสูงสุด ๔๗ คะแนน จำนวน ๙ คน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า หลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรที่ได้รับการยอมรับในค่านักการจากทุกฝ่าย แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน เช่น ด้านคุณภาพของวัสดุหลักสูตร ด้านงบประมาณ และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับนี้ในอนาคตต่อไป

ข. งานวิจัยที่ใช้เทคนิคเคสฟาย

๑. งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยด้วยเทคนิคเคสฟายในประเทศไทยเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดย ธีรฎา สรรพศรี (๒๕๒๔: ๖๑-๖๔) ได้ใช้เทคนิคนี้ในการวิจัยเรื่อง "แนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคต" โดยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา

ศึกษาจำนวน ๒๑ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และ พิสัยระหว่างควอไทล์ มีผลการวิจัยว่าการวิจัยการศึกษาจะมีบทบาทในทางการศึกษามากขึ้น ระบบการวิจัยและเผยแพร่ผลการวิจัยจะได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จะเน้นการผลิตนักวิจัยทางการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยวิชาวิจัยจะเป็นสหสัมพันธ์ของทุกสาขาวิชา

ชินขจร วิทยาอนุมาศ (๒๕๒๔: ๖๓-๖๔) ได้ใช้เทคนิคเคสศึกษาในการวิจัยเรื่อง "แนวโน้มนโยบายการศึกษาเอกชนระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ" โดยรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเอกชนจำนวน ๒๐ คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และ ฐานนิยมของแต่ละข้อความ และทำการวิเคราะห์แนวโน้มเชิงปริมาณด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด มีผลการวิจัยว่า รัฐยังส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสายสามัญอยู่แต่เป็นเพียงส่วนน้อย จะเหลือแต่โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงเท่านั้น สถานภาพของครู ความสามารถของผู้จัดการโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนจะเพิ่มขึ้น

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นปีที่มีการวิจัยด้วยเทคนิคนี้แบบเป็นคณะเกิดขึ้น โดยกลุ่มนิสิตปริญญาโทภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช ๒๕๒๔ การวิจัยของนิสิตในกลุ่มนี้ เช่น ทรรษา ประนอมสกุล (๒๕๒๖: ๔๕-๑๐๐) เรื่อง "ทัศนคติของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์การศึกษาภาคบังคับในปี พุทธศักราช ๒๕๓๔" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์ ๑๔ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ มีผลการวิจัยว่าสภาพเศรษฐกิจจะมีการพัฒนาอุตสาหกรรมมากขึ้น แต่ปัญหาทางเกษตรกรรมจะยังคงอยู่ จะมีปัญหาคนว่างงานและอาชญากรรม การจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับจะเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขนบธรรมเนียมประเพณี และความรู้ทางการผลิต การศึกษาภาคบังคับจะกระจายสู่ชนบทมากขึ้น

นอกจากการหำนายอนาคตของการศึกษาในแขนงใดแขนงหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว ในการวางแผนการศึกษาระดับชาติ ก็สามารถใช้การวิจัยด้วยเทคนิคนี้ได้เช่นกัน ทั้งงาน

วิจัยของ ชนิตา ภัณฑเมือง รัตนา ทุงคสวัสดิ์ และประภาศรี สีหอำไพ (๒๕๒๗: ๓๓๘-๓๔๗) เรื่อง "แนวโน้มของการศึกษาในระบบโรงเรียนในช่วงระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ และ ๗" โดยการวิจัยเอกสารและสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาไทยในปัจจุบัน และใช้เทคนิคเคลฟาย โดยใช้แบบสอบถาม ๑ รอบ กับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒๕ ท่าน และให้ทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมอีก ๑ ท่าน เพื่อศึกษาแนวโน้มในอนาคต ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามเทคนิคเคลฟาย ได้นำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่ามัชฌิมฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ มีผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานภาพพื้นฐานของการศึกษา สังคมไทยจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมเมืองและอุตสาหกรรมมากขึ้น สถานะของการศึกษา มีปัญหาความเสมอภาคทางการศึกษา และนโยบายทางการเมืองที่เน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ด้านแนวโน้มของการศึกษา จะตอบสนองต่อความต้องการทางเศรษฐกิจสังคมมากขึ้น และจะมีแนวโน้มเป็นการศึกษาตลอดชีวิตมากขึ้น และด้านอุดมคติของการศึกษา จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมไทย

นอกจากนี้ท่านายอนาคคในเรื่องระดับชาติแล้ว ในเรื่องที่ยกขึ้นข้างเฉพาะเจาะจง เช่นเรื่องที่เกี่ยวข้องหลักสูตรและการเรียนการสอน ก็สามารถใช้เทคนิคเคลฟายในการหาค่าได้เช่นกัน เช่นงานวิจัยของ สุนิสา เบ็ญย่อง (๒๕๒๗: ๑๖๔-๑๖๕) เรื่อง "แนวโน้มนโยบายและการสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน ๑๐ ปีข้างหน้า" ซึ่งรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางสังคมศึกษาจำนวน ๑๔ คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ๑ รอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่ามัชฌิมฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ ฐานนิยม และผลต่างระหว่างมัชฌิมฐานกับฐานนิยมของข้อความนั้น ๆ มีผลการวิจัยสรุปได้ว่า

เป้าหมายสูงสุดของสังคมศึกษาจะเน้นความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลักสูตรจะมีความยืดหยุ่นมาก อัตราการเรียนการสอนจะคงเป็น ๕ คาบ/สัปดาห์ หลักสูตรจะเป็นบูรณาการ มีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก การเลือกเนื้อหาจะคำนึงถึงความเป็นจริงของเนื้อหาสาระ ขอบข่ายของเนื้อหาจะมาจากสังคมศาสตร์ มีการเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับศีลธรรมและจริยธรรม การจัดลำดับเนื้อหาจะมีการผสมผสานการจัดในหลายลักษณะ ลักษณะการเรียนการสอนจะเน้นให้ฝึกใช้ความคิด สถาบันผลิตครูจะต้องผลิตครูที่สามารถสอนอย่างมีบูรณาการได้ จะมีการเน้นกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการใช้

ข่าวสารจากสื่อมวลชน แผนที่ แผนภูมิ การวัดผลจะวัดทั้ง ๓ ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย จะมีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงทั้งระบบการศึกษา แผนที่ในการประเมินผลจะไม่มีเกณฑ์ตายตัว แต่จะขึ้นอยู่กับหน่วย หรือเรื่อง หรือรายวิชา

๒. งานวิจัยต่างประเทศ

โฮเมอร์ นิโคลัส โคมเมอร์ (Homer Nicholas Comer ๑๙๘๑: ๓๑๖๓-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้เทคนิคเคลพายในการศึกษาแผนที่ในการทำงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา: ปัจจุบันและอนาคต" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแผนที่ในการทำงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในอนาคต จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐโอไฮโอและมิชิแกน ส่วนกลุ่มที่สองเป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาการบริหารการศึกษาในรัฐโอไฮโอและมิชิแกน ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แผนที่ในการทำงานของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา มี ๖ ข้อ คือ ความเป็นผู้นำ การจัดระบบในโรงเรียน ความสัมพันธ์กับชุมชน การเป็นตัวแทนที่เปลี่ยนแปลงได้ การบริหารงานโรงเรียน และการเจรจาติดต่อ ผู้วิจัยนำแผนที่ดังกล่าวไปถามผู้เชี่ยวชาญให้แสดงความคิดเห็นในแง่ความเป็นไปได้ในช่วง ๑-๒๕ ปีข้างหน้า โดยใช้แบบสอบถามเทคนิคเคลพายจำนวน ๘ รอบ กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๒ กลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับแบบสอบถามที่มีรายละเอียดแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใหญ่และผู้เชี่ยวชาญสาขาการบริหารการศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกันในแผนที่การทำงานด้านเดียวกัน ทั้ง ๒ กลุ่มมีความโน้มเอียงที่จะทำนายแผนที่การทำงานในปัจจุบันมากกว่าในอนาคตระยะยาว

ริตา เอส โจนส์ (Rita S. Jones ๑๙๘๘: ๑๐๒๓-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ระบบโรงเรียนสำหรับศตวรรษที่ ๒๑: การใช้เทคนิคเคลพายศึกษาลักษณะในอนาคต จากความคิดเห็นของนักวางแผนการศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของการศึกษาสาธารณะในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ จากความคิดเห็นของนักวางแผนการศึกษาในรัฐเพนซิลวาเนีย ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ร่างหลักสูตร และประชาชนคณะกรรมการทางการศึกษาต่าง ๆ จำนวนประมาณ ๒๐๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อความซึ่งรวบรวมมาจากความคิดเห็นของนักอนาคตนิยม

ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในอนาคตจำนวน ๒๐ ข้อ โดยมุ่งศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ระบุถึงความสำคัญ และผลสืบเนื่องของข้อความแต่ละข้อ ผลการวิจัยประกอบด้วย ผลการสำรวจสภาพการบริหารงานในโรงเรียน ตารางแสดงความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ระบุถึงความสำคัญ และผลสืบเนื่องของข้อความแต่ละข้อ รวมทั้งจำนวนความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยระหว่างกลุ่มตัวอย่างกลุ่มย่อย ๆ ส่วนโครงร่างของระบบโรงเรียนในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ และผลกระทบของการทำนายที่มีต่อการวางแผนการศึกษา ไม่ปรากฏผลที่ชัดเจน

เทอร์รี จอร์จ ทอฟเท (Terry George Tofte ๑๙๘๔: ๑๒๖๔-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาด้วยเทคนิคเคลฟาย: ลักษณะตามความเข้าใจ และการวางแผนเกี่ยวกับสถานภาพในอนาคต ของสมาคมโรงเรียนเขตภาคเหนือตอนกลาง" สมาคมโรงเรียนเขตภาคเหนือตอนกลาง (The North Central Association - Commission on Schools) มีขอบเขตครอบคลุม ๑๔ รัฐ โดยเป็นสมาคมอาสาสมัครที่ไม่ได้รับการรับรองและการประเมินผลจากรัฐบาล การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของโปรแกรมและระบบปฏิบัติงานที่พึงประสงค์และสามารถออกแบบได้ ในช่วงทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคเคลฟาย กลุ่มตัวอย่างประชากรมี ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในสมาคม และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของสมาคม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยข้อความ ๙๒ ข้อ ซึ่งพรรณนาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ของสมาคม ใช้เพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับของความพึงประสงค์และสามารถออกแบบได้ ของข้อความแต่ละข้อ รวมทั้งศึกษาถึงลักษณะการยอมรับและไม่ยอมรับของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง ๒ กลุ่มด้วย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม มีสูงโดยร้อยละ ๘๑ ยอมรับว่ามีความพึงประสงค์ และร้อยละ ๘๒ ยอมรับว่าสามารถออกแบบได้ ส่วนข้อความที่ไม่ยอมรับนั้นได้แก่ ร้อยละ ๓๓ ในเรื่องโปรแกรมการประเมินผล และร้อยละ ๓๗ ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงระบบของสมาคม

เจเน็ต เจ. วอร์นเนอร์ (Janet J. Woerner ๑๙๘๔: ๒๔๗๔-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ลักษณะของทางเลือกในอนาคตสำหรับการตอบสนองของครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในรัฐแคนซัส: ศึกษาด้วยเทคนิคเคลฟาย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของทางเลือกที่ดึงดูดและรักษาคูณาภาพของครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในรัฐแคนซัส กลุ่ม

ตัวอย่างประชากรมี ๕ กลุ่ม ซึ่งเลือกสรรมาจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา วุฒิสมาชิก ผู้แทนครุฑพิทศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ครูวิชาอื่น ๆ ผู้บริหาร และผู้แทนราษฎร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเทคนิคเคลฟายซึ่งเปิดให้มีการเสนอข้อมูลและทรรศนะเพิ่มเติมได้ในแต่ละรอบ รอบแรกเป็นการเก็บรวบรวมลักษณะของทางเลือกต่าง ๆ รอบที่ ๒ ซึ่งพัฒนาจากคำตอบในรอบแรก เป็นการให้กลุ่มตัวอย่างประชากรยอมรับหรือไม่ยอมรับข้อความแต่ละข้อโดยกำหนดเป็น ๖ ระดับ มีข้อความทั้งสิ้น ๒๖ ข้อ และรอบที่ ๓ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ข้อความเดียวกับรอบที่ ๒ กับได้เพิ่มข้อความที่มีผู้เสนอเพิ่มเติมอีก ๕ ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กับเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ๒ กลุ่ม ที่มีต่อข้อความแต่ละข้อโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS-X) ในการคำนวณหาค่าคงที่ค่า ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง ๕ กลุ่ม ต่างยอมรับข้อความทุก ๆ ข้อ โดยได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของกลุ่ม และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเคียวพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างประชากรทุกกลุ่มในข้อความ ๖ ข้อ โดยกลุ่มผู้แทนราษฎรมีค่ามัธยิมเลขคณิตค่าที่สูง ส่วนกลุ่มครุฑพิทศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มที่ยอมรับข้อความทุกข้อ ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มครูวิชาอื่น ๆ และพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มครูและกลุ่มผู้บริหาร และระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้แทนราษฎร

จากงานวิจัยที่ใช้เทคนิคเคลฟายในลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้จะเห็นว่า การวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟายนี้โดยมากมักใช้เพื่อทำนายอนาคต ทั้งก่อนอนาคตของสิ่งที่กว้างระดับโลก ไปจนถึงอนาคตของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น โดยอาจใช้เทคนิคนี้เพียงอย่างเดียว หรือใช้ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ ก็ได้ แต่การใช้เทคนิคเคลฟายเพื่อทำนายอนาคตของหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่เคยมีการทำมาก่อน ทั้ง ๆ ที่ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับอดีตและปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับนี้มาเกือบหมกทุกค้ำแล้วก็ตาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าถ้าได้มีการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มในอนาคตของหลักสูตรและการสอนระดับนี้ด้วยเทคนิคเคลฟายแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาทั้งของการเรียนการสอนภาษาไทยและของระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เป็นอย่างดี